

УДК 008:316.7

DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2023-3-29>

Тамара ЯСЮК

науково-педагогічний працівник кафедри музичного мистецтва естради, Комуніальний заклад вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського», вул. Івана Мазепи, 15, м. Київ, Україна, 01601; аспірантка кафедри культурології та міжкультурних комунікацій, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, вул. Лаврська, 9, м. Київ, Україна, 02000

ORCID: 0000-0002-6182-1019

Бібліографічний опис статті: Ясюк, Т. (2023). Культурно-мистецькі проекти як важливий чинник соціокультурної комунікації України. *Fine Art and Culture Studies*, 3, 221–228, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2023-3-29>

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРОЄКТИ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ УКРАЇНИ

Кожній культурі притаманні певні ціннісні орієнтації і норми поведінки, котрі зумовлюють характер комунікації у тому чи тому суспільстві. В історичному часі соціокультурний простір трансформувалася, відбувалася певна соціокультурна еволюція як процес змін і розвитку людських суспільств. Під час зміни соціокультурних особливостей змінюється і характер комунікативних процесів. Яскравим прикладом того є теперішні процеси, які відбуваються в Україні, де створюється нова соціокультурна реальність.

Мета роботи: показати роль і значення культурно-мистецьких проєктів у формуванні сучасного соціокультурного простору та соціокультурної комунікації України у світі.

Методологія передбачає використання методів аналізу та синтезу для дослідження значення культурно-мистецьких проєктів у забезпеченні ефективної соціокультурної комунікації між державами. Комплексний підхід застосовано для визначення практичних шляхів реалізації міжкультурних комунікацій на міжнародній культурній арені та створення власного культурного бренду.

Наукова новизна. У статті ґрунтовно досліджено вплив української народної та масової культури на формування культурного брендингу України у світовому політичному та соціокультурному просторах.

Висновки. Визначено, що народна та масова культура значно впливають на формування світогляду українців як в історичному так і в сучасному аспектах. Розглянуто вплив української народної та масової культури на формування культурного брендингу України у світовому політичному та соціокультурному просторах. Показано, що сьогодні українські мистецькі колективи та естрадні виконавці у світовому культурному просторі забезпечують діалог та взаєморозуміння між культурами, що є важливим елементом культурної дипломатії. Виступи українських мистецьких колективів на міжнародних фестивалях та конкурсах не тільки допомагають презентувати українську культуру, але й сприяють зміцненню культурних зв'язків між Україною та іншими країнами.

Ключові слова: соціокультурна комунікація, імідж, бренд, культура, діалог культур, міжкультурні зв'язки, народна творчість, мистецькі колективи, популяризації української культури.

Tamara YASYUK

Scientific and Pedagogical Worker at the Department of Musical Art of Pop, Municipal Institution of Higher Education of the Kyiv Regional Council "Pavel Chubynsky Academy of Arts", 15 Ivana Mazepa street, Kyiv, Ukraine, 01601; Post-Graduate Student at the Department of Cultural Studies and Intercultural Communications, National Academy of Managerial Personnel of Culture and Arts, 9 Lavrska street, Kyiv, Ukraine, 02000

ORCID: 0000-0002-6182-1019

To cite this article: Yasiuk, T. (2023). Kulturno-mystetski proiektu yak vazhlyvyi chynnyk sotsiokulturnoi komunikatsii Ukrainy [Cultural and artistic projects as an important factor of socio-cultural communication of Ukraine]. *Fine Art and Culture Studies*, 3, 221–228, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2023-3-29>

CULTURAL AND ARTISTIC PROJECTS AS AN IMPORTANT FACTOR OF SOCIO-CULTURAL COMMUNICATION OF UKRAINE

Each culture has certain value orientations and behavior norms that determine the nature of communication in different societies. Historically, socio-cultural sphere was transformed and socio-cultural evolution took place as a process of changes and development of human societies. During these changes, the character of communicative processes also changed. As an example, one can see processes taking place in Ukraine, where a new socio-cultural reality is being created.

The goal of this work: to show the role and significance of cultural and artistic projects in modern socio-cultural space and socio-cultural communication of Ukraine in the world.

The methodology involves methods of analysis and synthesis to investigate the importance of cultural and artistic projects in ensuring effective socio-cultural communication between states. A comprehensive approach is used to determine practical ways of implementing intercultural communications on the international cultural arena and creating one's own cultural brand.

Scientific novelty. The article thoroughly researches the influence of Ukrainian folk and mass culture on the formation of Ukraine's cultural branding in world political and socio-cultural spheres.

Conclusions. In these article it was determined that folk and mass culture significantly influence the formation of the worldview of Ukrainians in both historical and modern aspects. The influence of Ukrainian folk and mass culture on the formation of cultural branding of Ukraine in world political and socio-cultural spheres is considered. It is shown that today Ukrainian art groups and pop performers in the world cultural sphere ensure dialogue and mutual understanding between cultures, which is an important element of cultural diplomacy.

Performances of Ukrainian art groups at international festivals and competitions not only help to present Ukrainian culture, but also contribute to the strengthening of cultural ties between Ukraine and other countries.

Key words: socio-cultural communication, image, brand, culture, dialogue of cultures, intercultural relations, folk creativity, art groups, popularization of Ukrainian culture.

Україна має багатий спадок народної творчості, мистецтва, літератури та музики. Країна також відома своїми традиціями, котрі втілюються у різноманітних фольклорних фестивалях та обрядовості. У сучасній українській культурі значну роль відіграють література, кіно, музика та візуальне мистецтво. Музика в Україні має різноманітні напрями, включаючи популярну музику, рок, фольклор та електронну музику. Українські музиканти і гурти, такі як Океан Ельзи, ДахаБраха, Jamala, Kalush відомі як в Україні, так і за її межами. Важливо відзначити, що культура постійно розвивається, а нові генерації творців приносять свіже бачення та ідеї. Українська музика також відома своїми унікальними стилями, включаючи співанки, думи, козацькі пісні та сучасні жанри.

Крім того, українські художники, які працюють у різних жанрах, відображають українську природу, культуру та історію через свої роботи.

Нині соціокультурна комунікація виступає як один з базових механізмів і невід'ємна складова соціокультурного розвитку, котра забезпечує можливість формування культурних зв'язків як всередині окремих культур, так і між культурами.

Зокрема, Щербина В.М. зазначає, що «діалог культур» – це не стільки науковий термін, скільки метафора, покликана знайти статус політико-ідеологічної доктрини, якої слід

керуватися при взаємодії різних культур одна з одною на всіх рівнях. Цей «діалог» як засіб комунікації культур припускає таке зближення взаємодіючих суб'єктів культурного процесу, коли вони не пригнічують один одного, не прагнуть домінувати, а сприяють розвитку одна одної, використовуючи кращі надбання кожної» (Щербина, 2013:74-75).

Для нашого дослідження важливим є комплексний аналіз іманентного змісту народної культури і її детермінантів: соціального носія народної культури – суб'єкта, який продукує, зберігає, ретранслює і одночасно є її споживачем (соціальне середовище, група, індивід); механізмів соціокультурної регуляції життя в народному середовищі. Необхідним є застосування соціокультурологічного підходу, що ґрунтується на цілісному дослідженні народної культури (як об'єкта), суб'єкта (носія народної культури), а також соціуму, в якому вони функціонують, у соціально-історичній системі координат. (Герчанівська П. Е., 2010:132-141).

Американський політолог Мілтон Каммінгс розглядає культурну дипломатію як «обмін ідеями, інформацією, цінностями, системами, традиціями, переконаннями й іншими аспектами культури з метою сприяння розвитку взаєморозуміння» (Cummings Milton C., 2003:15). Він стверджував, що для реалізації культурної дипломатії необхідно провести чималу роботу

всередині країни: створити оригінальний культурний продукт за підтримки органів державної влади, спеціалізованих організацій чи незалежних митців.

Сьогодні найбільший виклик – це сталість та системність, адже успіх культурної дипломатії досягається через довіру, яка стає можливою завдяки рокам спільної роботи. Також в основі роботи лежать принципи відкритого суспільства, спрощення бюрократичних процедур при реалізації різних культурно-мистецьких проєктів.

Українська культура багата та різноманітна, а українські мистецькі колективи мають успішні виступи на світовій арені. Українські театри, оперні та балетні трупи, оркестри, хори та інші колективи виступають на різних міжнародних фестивалях та конкурсах, презентуючи українську культуру та мистецтво. Виступи українських мистецьких колективів на світовій арені допомагають популяризувати українську культуру, відображають багатство та різноманітність української культури та демонструють високий рівень виконавської майстерності українських митців.

У червні 2015 року робоча група, створена при Міністерстві культури, презентувала концепцію створення Українського інституту (або Інституту Тараса Шевченка) – головного провідника культурної дипломатії в нашій державі. На той момент вже чітко оформилась нагальна потреба створення культурної інституції, яка сприятиме залученню української культури в глобальні культурні процеси, адже необхідно було протидіяти російській пропаганді у світі під час російсько-української війни.

Нині український інститут працює, аби посилити суб'єктність – як назовні, так і всередині країни (бо це частини одного й того ж процесу) – засобами культурної дипломатії. Його завдання – активно розвивати міжкультурні зв'язки між Україною та іншими країнами, аби Україну почув світ і зрозумів, аби пояснити, хто такі українці, і спростувати стереотипи та міфи, які про нас нав'язують або які сформувалися історично. І над цим треба працювати, аби первинний інтерес як до чогось нового перетворився на постійний інтерес як надійного та важливого партнера. Бо саме завдяки культурі можна створювати альтернативний наратив, навіть якщо виникає негативний інформаційний фон.

Тому на сьогодні важливими складовими роботи Українського інституту є сталість та можливість побудови довіри як з боку наших іноземних партнерів, так і власне українців, для яких і створюються можливості взаємодії зі світом. Програми мають різні формати: від перекладів української драми та промоції українських кінострічок до підтримки студій україністики.

Одним з найвидатніших українських мистецьких колективів є Національний заслужений академічний ансамбль танцю України імені Павла Вірського – національний професійний танцювальний колектив України, що базується в Києві. Основу репертуару ансамблю становлять старовинні та сучасні танці різних регіонів України. Показовою рисою ансамблю є широке відображення сучасної тематики і творче використання спадщини народного танцю.

За 85 років існування знаменитий український колектив виконав десятки тисяч танцювальних номерів та підкорив сотні тисяч сердець глядачів, прославляючи Україну по всьому світу. Всі найповажніші світові видання – Washington Post, New York Times, Le Figaro та інші – неодноразово зазначали, що ансамбль Вірського – один з найкращих колективів світу.

За весь час існування його зустрічали анишлагами понад 80 країн світу, а серед мільярдів шанувальників – перші королівські особи. Князь Монако Альберт надсилав за артистами славного ансамблю імені Вірського літак, щоб українські артисти встигли виступити на церемонії відкриття турніру з великого тенісу, а королева Великобританії Єлизавета II настільки була вражена побаченням на концерті, що запросила усіх 100 учасників ансамблю на звання сніданок у Букінгемський палац. У Мецці балетного мистецтва – Парижі – ансамбль виступав не менше 30 разів.

Ансамбль позиціонує себе як вираз душі України, їхні концерти проходять під гаслом: «якщо ви хочете дізнатися про історію України і зрозуміти душу і серце цієї країни, приходьте на концерт ансамблю ім. Вірського, і ви самі все зрозумієте».

VIRSKY SHOW – унікальне явище в історії української культури. Це надбання нації, уособлення сили, духу і самобутності українського народу. Кожен номер ансамблю – справжній шедевр танцю: запальна українська енергетика,

яскраві національні костюми, колорит та виразні рухи, які неможливо забути. Завдяки віртуозності, майстерності та оригінальній інтерпретації народних стилів ансамбль по праву вважають одним з найкращих колективів світу.

У жовтні 2022 року ансамбль імені Вірського вирушив у ювілейний гастрольний тур, присвячений 110-річчю з дня народження засновника і фундатора колективу – легендарного, всесвітньовідомого балетмейстера Павла Вірського. Прем'єра шоу благодійного туру відбулася у Кракові у Nowohuckie Centrum Kultury, згодом легендарний ансамбль виступив у Чехії, Угорщині, Німеччині, Італії, Болгарії, Туреччині, Франції, Нідерландах, Ізраїлі та Грузії.

Кожне шоу танцювального колективу відкриває «воєнна коліскова» Макса Барських «Буде весна». Під час концертів проходить збір коштів для підтримки мирного населення України, яке постраждало від збройної агресії Росії. «Коли наші збройні сили стоять на передовій, то наша передова тут, своя, культурна передова. Дуже велике хвилювання від того, що ми представляємо свій народ, свою культуру в іншій країні. Щоб вони відчули, за що ми боремось», – кажуть учасники колективу (Щербина Н., 2022).

Київська дитячо-юнацька вокально-хореографічна студія «Світанок» – це єдиний дитячий колектив в Україні, де поєднуються вокальне мистецтво, хореографія та жива оркестрова музика, що дає право ансамблю представляти Україну в одній із секцій ЮНЕСКО – CIOFF. Засновано ансамбль у 1954 р. при Київському Палаці піонерів і школярів. Як окремий позашкільний освітній заклад – дитячо-юнацька музична вокально-хореографічна студія «Світанок» функціонує з 1993 року. Візитною карткою студії є саме дитячий ансамбль пісні і танцю «Світанок». В його репертуарі – театралізовані вистави на матеріалі української народної творчості, зразки фольклору народів світу, твори народної, класичної, духовної музики, естрадні пісні і танці. Нині ансамбль активно пропагує тематику боротьби українського народу проти російської агресії та організовує благодійні дійства в Європі.

Національний заслужений академічний український народний хор України імені Григорія Верьовки – це український професійний хоровий колектив, заснований в Харкові.

Основу репертуару становлять український фольклор, пісні і танці інших народів. Хор Верьовки гастролював у Мексиці, Канаді, Франції, Швейцарії, Польщі, Німеччині та низці інших країн світу, він традиційно є учасником великих українських державних заходів. Має багато національних і міжнародних відзнак, зокрема за великий внесок у справу миру й дружби між народами нагороджений срібною медаллю Всесвітньої ради миру. У 2010-х хор виступав також з кримськотатарськими, угорськими, польськими композиціями, прагнучи відобразити специфіку різних регіонів України або в рамках мистецького співробітництва з польськими музикантами.

Хор ім. Г. Верьовки зараз активно тримає культурний фронт України, виступаючи з благодійними концертами у різних країнах Європи та українських містах, збираючи кошти для відновлення пошкоджених росіянами культурних пам'яток, серед яких Музеї Сковороди, Маріупольський драмтеатр, Харківські опера та філармонії, храми тощо, у Фонд для лікування та реабілітацію наших захисників, які зараз на Луганщині та Донеччині. Також виступають для дітей, котрі втратили батьків через війну. На ці благодійні ініціативи колектив перераховує виручені з концертів кошти.

Один з найвідоміших українських мистецьких колективів – Національний академічний оркестр народних інструментів України. Оркестр має багатий репертуар, який включає українські народні пісні та танці, а також класичну та сучасну музику. Оркестр виступає на світових сценах, включаючи Європу, Азію та Північну Америку, та здобуває нагороди на міжнародних конкурсах.

Українські театри також мають успішні виступи на світовій арені. Зокрема, Львівський національний академічний український драматичний театр ім. Леся Курбаса виступає на різних фестивалях та театральних зустрічах в різних країнах світу, презентуючи українську драматургію та театральну майстерність. Театр бере участь у проектах міжнародного культурного співробітництва, таких як «Культурний міст» та «Місце та час», та співпрацює з театрами із різних країн.

Український балет також має свій внесок на світовій сцені. Національний академічний театр опери та балету ім. Т. Шевченка виступає

на різних міжнародних фестивалях та конкурсах, представляючи український балет та танцювальну майстерність. Театр також співпрацює з балетними трупамі з різних країн, щоб обмінюватись досвідом та розвивати взаємну співпрацю.

3 квітня 2022 року Національний академічний театр опери та балету ім. Т. Шевченка активно долучився до культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на протидію російській агресії. Зокрема, «Концерт заради України. Мир» було проведено у Римському оперному театрі. Зібрані кошти передано на допомогу Україні. На початку 2023 році артисти балету, оркестру та хору Національної опери України прийняли участь у концертах програми славетного Міжнародного музичного фестивалю «Шляхи дружби» (Равенна, Італія). Наразі на запрошення італійської сторони передбачено проведення низки благодійних концертів як в Італії (Болонья, Модена, Верона, Форлі, Турін, Трієст), так і в інших країнах Європи, (Франція, Швейцарія, Нідерланди, Німеччина, Іспанія) та інші проєкти.

Ще у перші місяці повномасштабного вторгнення солісти Львівської національної опери ініціювали онлайн-проєкт на підтримку українських військових «Колискова для солдата». У 2023 р. Львівська національна опера у співпраці із партнером «KONTRAMARKA» започаткували благодійний проєкт «TOGETHER WITH UKRAINE» – серію онлайн-концертів відомих творів українських композиторів та світової класики. Приєднатися до онлайн-концертів зможуть глядачі у будь-якому куточку світу, придбавши квиток на трансляцію наживо із залу Львівської національної опери. Виручені кошти спрямовуються на благодійні ініціативи, підтримку українського народу та культури у час війни. Головною місією проєкту є збереження національного музичного надбання та його промоції в світовому культурному просторі.

Українські мистецькі колективи та естрадні виконавці у світовому культурному просторі забезпечують діалог та взаєморозуміння між культурами, що є важливим елементом культурної дипломатії. Виступи українських мистецьких колективів на міжнародних фестивалях та конкурсах не тільки допомагають презентувати українську культуру, але й сприяють

зміцненню культурних зв'язків між Україною та іншими країнами.

Українські мистецькі колективи також мають великий потенціал для співпраці з іншими країнами, яка може сприяти обміну досвідом та підвищенню рівня виконавської майстерності. Наприклад, співпраця між українськими та італійськими оперними театрами допомагає взаємному розумінню та розвитку оперного мистецтва в обох країнах.

Культурна дипломатія не лише допомагає формувати бренд країни. Вона є важливою складовою зовнішньої політики держави поряд із безпекою та економікою. Ми вважаємо, що надважливий виклик культурної дипломатії у тому, що вона дуже дієва у боротьбі зі стереотипами. Зокрема, Семенік О. у своєму дописі зазначає, що «державні службовці можуть годинами говорити про ситуацію з правами людини в Криму після анексії півострова Росією, однак коли художниця Марія Куліковська під час artist talk в одному з культурних центрів Мюнхена розповідала про своє мистецтво, про своє дитинство, про історію своєї родини до та після 2014 року, це зовсім інше. Це не просто про факти та цифри і це про емоцію, яка залишається надовго» (Семенік О., 2021).

У 2018 році були започатковані Тиждні України в Баварії – регулярний формат репрезентації України в одній із земель Південної Німеччини. У 2019 р. обирали теми, шукали партнерів, формували програму під фестиваль. У результаті вдалося провести близько 20 івентів: літературні зустрічі українських та німецьких авторів, концерти Dakh Daughters та «Піккардійської терції», Дні українського кіно в Мюнхені, наукові та політичні дискусії, економічний форум. Також у пам'ять про Олександра Гнилицького відкрили мурал на стіні ательє, де своє останнє творче десятиліття працював художник.

Ще одним нововведенням став відкритий конкурс проєктів. Кожен, хто має проєкт та партнера в землях Баварія та Баден-Вюртемберг, може податися на державне фінансування від Міністерства зовнішніх справ. Це вперше, коли дипломатична установа оголосила open call проєктів, і згодом колеги з інших посольств та консульств також запровадили цю практику.

Місія культурної дипломатії як складової державної комунікації – не донесення політичного меседжу, а створення простору розуміння

та довіри. У цьому допомагають правдивість та чесність. Власне, вони й відрізняють культурну дипломатію від пропаганди. Тому головне – через культуру показати сучасну Україну такою, якою вона є.

Як бачимо, сила культурної дипломатії базується на унікальності мови мистецтва, яка вражає, змушує рефлексувати. Є універсальні теми, зрозумілі людям у різних країнах світу: боротьба за свободу та гідність, мир і війна, пошук себе на рівні особистості чи навіть цілої нації. З їхньою допомогою можна говорити про Україну як державу, водночас виняткову та близьку із загальносвітовим суспільно-політичним контекстом.

Проекти міжнародної співпраці, які підтримує Український культурний фонд, точкові мистецькі інтервенції, які здійснює Український інститут, програма перекладів вітчизняної літератури Українського інституту книги – це конкретні кроки, що працюють на імідж країни, поширення інформації про її культуру, уникаючи застарілих стереотипів.

Цікавим в цьому сенсі є німецько-польсько-український мистецький соціальний проєкт «Включення»: у співпраці з німецькими, бельгійськими, французькими, італійськими та польськими митцями створюються кроссекторальні проєкти за участю дітей із соціально незахищених сімей та дітей – учнів циркової школи Анатолія Залевського, академії Сержа Лифаря, Київської консерваторії та інших закладів мистецької освіти Києва та області. Головною метою даних проєктів було донести до іноземної аудиторії наскільки талановитими є українці, наскільки вони відкриті до співтворчості та спілкування з представниками інших країн.

Надважливе значення культурної дипломатії полягає також у тому, що вона змінює сприйняття та ставлення на персональному рівні: нехай повільно, але назавжди, принаймні, дуже надовго. Якщо вже людина захоплюється творами іспанського письменника, французького художника чи німецькою філософією, це точно зробить ставлення до тієї культури та країни позитивним, нехай навіть у її історії будуть страшні сторінки, як, наприклад, у Німеччини.

Багато проєктів спрямовуються ще глибше у часі – до барокової, середньовічної, фоль-

клорної традицій. Наприклад, створення онлайн-архіву українського пісенного фольклору «Поліфонія» почалося ще 2014 року, його також співфінансує програма ЄС «Креативна Європа». Мета проєкту – зберегти і передати нащадкам унікальну технологію співу. Зазначається, що цей проєкт не є кінцевим продуктом, а лише етапом втілення довгострокової концепції, яка вже має зацікавлення від своєї цільової аудиторії. Пов'язування минулого із теперішнім і сучасним, відкритість і доступність для широкого кола зацікавлених, міжнародне значення та інтерес – це важливі елементи, з якими може працювати і які може підтримувати культурна дипломатія України.

Деякі проєкти українського зарубіжжя також спираються на давні імена та асоціації з Україною, зокрема Центр Анни Київської у Франції. Так постать української княгині не лише сполучає час – давно минуле із теперішнім, а й поєднує простір Франції та України, тож по своєму забезпечує представлення країни засобами культурної дипломатії.

Як бачимо, українська культурна дипломатія може бути важливим інструментом для підвищення престижу та популяризації України на міжнародній арені. Українські мистецькі колективи можуть відігравати ключову роль у цьому процесі, презентуючи українську культуру та мистецтво на міжнародних виставках, концертах та фестивалях. Однак, для того, щоб це стало можливим, необхідно забезпечувати мистецьким колективам відповідну фінансову підтримку та інфраструктуру для їх розвитку.

У разі успішної реалізації програм культурної дипломатії, українські мистецькі колективи можуть допомогти зміцнити культурні зв'язки між Україною та іншими країнами, залучити увагу до української культури та сприяти розвитку міжкультурного діалогу. У цьому процесі важливу роль грають не лише самі мистецькі колективи, але й державні установи, такі як Міністерство культури України та Державне агентство України з питань культурної спадщини.

Отже, українські мистецькі колективи мають великий потенціал для успішної презентації української культури на світовій арені та підвищення престижу України на міжнародній арені. Водночас, необхідно забезпечувати їм відповідну фінансову підтримку та інфраструктуру

для їх розвитку, а також активно сприяти просуванню української культури та мистецтва на міжнародному рівні.

Організація та проведення міжнародних культурних подій є важливим елементом культурної дипломатії України, що сприяє популяризації української культури та мистецтва на міжнародній арені.

Разом з тим, для того, щоб успішно проводити такі заходи, необхідно враховувати ряд особливостей та принципів:

- планування та організація подій. Перед початком планування та організації міжнародних культурних подій необхідно чітко визначити їхні цілі та завдання, а також аудиторію та формат заходу. Організатори повинні мати на увазі вимоги та потреби міжнародної спільноти, а також української аудиторії. Для ефективно організації міжнародних культурних подій необхідно враховувати наявний бюджет та ресурси, а також залучати до співпраці відповідні державні та громадські структури, включаючи Міністерство культури України, Державне агентство України з питань культурної спадщини;

- відбір та залучення мистецьких колективів. Для проведення міжнародних культурних подій необхідно відібрати відповідні мистецькі колективи, що мають відповідну майстерність та рівень виконавської мистецької майстерності. Для цього можна використовувати різні джерела, такі як рекомендації відповідних державних та громадських структур, а також результати конкурсів та відгуки від вже проведених виступів. Крім того, необхідно забезпечити відповідну фінансову та технічну підтримку для мистецьких колективів, які беруть участь у міжнародних культурних заходах. Це може включати в себе забезпечення проживання та харчування, транспортування обладнання та інструментів, а також оплату винагород за виступи;

- промоція та реклама заходу. Ефективна промоція та реклама міжнародних культурних подій є важливим елементом їх успішної реалізації. Для цього можна використовувати різноманітні інструменти, такі як соціальні мережі, рекламні ролики, оголошення в ЗМІ, афіші та листівки. Крім того, важливо забезпечити відповідний рівень інформаційної підтримки міжнародних культурних

заходів, включаючи підготовку прес-релізів та інтерв'ю з учасниками та організаторами, а також забезпечення можливості прямих трансляцій та запису заходів;

- взаємодія з іншими країнами та міжнародними організаціями. Для успішної реалізації міжнародних культурних заходів важливо забезпечити ефективну взаємодію з представниками інших країн та міжнародними організаціями. Це може включати в себе укладання відповідних договорів та угод, забезпечення відповідного рівня безпеки та охорони прав інтелектуальної власності, а також підготовку відповідних документів та рекомендацій для учасників заходу. Крім того, важливо враховувати політичні та геополітичні аспекти при взаємодії з іншими країнами та міжнародними організаціями. У разі конфліктних ситуацій необхідно знаходити ефективні шляхи вирішення проблем та продовжувати співпрацю в інших напрямках культурної дипломатії.

Щоб забезпечити ефективну взаємодію з іншими країнами та міжнародними організаціями у розвитку культурно-туристичних маршрутів та програм, необхідно враховувати культурні особливості та потреби кожної країни та аудиторії. Для цього можна використовувати консультування з представниками культурних організацій та дипломатичних місій.

Для укладання відповідних договорів та угод необхідно залучати відповідні державні та громадські структури, які можуть надати необхідну підтримку у проведенні культурно-туристичних заходів. Також важливо забезпечити відповідний рівень безпеки та охорони прав інтелектуальної власності в ході проведення маршрутів та програм.

Для підготовки відповідних матеріалів, що допоможуть залучити представників інших країн та міжнародних організацій до участі в культурно-туристичних маршрутах та програмах, можна використовувати різні джерела, такі як прес-релізи, фото та відео матеріали, презентації та інші. Крім того, важливо забезпечити можливість прямих трансляцій та запису заходів, що допоможе привернути увагу аудиторії з інших країн та розширити географію проведення культурно-туристичних заходів.

Все це вимагає подальшого ґрунтовного аналізу поєднання народної та масової культури

у фестивально-концертному та медіа просторах України та дослідження впливу культурної політики на позиціонування України у міжнародному культурному просторі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Герчанівська П. Е. Функціонування народної культури в соціумі. *Культура України*, 2010. Вип. 29. С. 132–141. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ku_2010_29_16
2. Данищук Н. Ансамбль танцю ім. Вірського вирушив у благодійне світове турне. онлайн-медіа України OBOZREVATEL 2022. Режим доступу: <https://news.obozrevatel.com/ukr/show/schob-voni-vidchuli-za-scho-mi-boremos-ansambl-tantsyu-im-virskogo-virushiv-u-blagodijne-svitove-turne.htm> (дата звернення 05.09.2022).
3. Семенік О. «Емоція лишається надовго»: три культурні менеджерки про soft power культурної дипломатії. Режим доступу: <https://creativeeurope.in.ua/posts/soft-power-cultural-diplomacy> (дата звернення 07.06.2022).
5. Щербина В. М. Міжкультурна комунікація у сучасному соціокультурному просторі. *Вісник НТУУ "КПІ". Політологія. Соціологія. Право* : збірник наукових праць. 2013. № 2 (18). С. 70–75. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKPI_soc_2013_2_13 (дата звернення 13. 01. 2023).
6. Cummings Milton C. *Cultural Diplomacy and the United States Government: A Survey*. Washington, D. C.: Centre for Arts and Culture, 2003. 15 p. URL: <https://www.americansforthearts.org/sites/default/files/MCCpaper.pdf> (last accessed: 19.02.2022)

REFERENCES:

1. Herchanivska P. E. (2010) *Funktsionuvannya narodnoyi kultury v sotsiumi* [Functioning of folk culture in society]. *Kultura Ukrainy*. Issue 29. p. 132–141. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ku_2010_29_16 [in Ukrainian]
2. Danyshchuk N. (2022) *Ansambl tantsyu im. Virskoho vyrushyv u blahodiyne svitove turne* [Dance Ensemble named after Virsky went on a charity world tour]. *Onlayn-media Ukrainy OBOZREVATEL* 2022. URL: <https://news.obozrevatel.com/ukr/show/schob-voni-vidchuli-za-scho-mi-boremos-ansambl-tantsyu-im-virskogo-virushiv-u-blagodijne-svitove-turne.htm> [in Ukrainian]
3. Semenik O. (2021) «*Emotsiya lyshayetsya nadovho*»: try kulturni menedzherky pro soft power kulturnoyi dyplo-matiyi [Emotion remains for a long time: three cultural management measures about the soft power of cultural diplomacy]. URL: <https://creativeeurope.in.ua/posts/soft-power-cultural-diplomacy> [in Ukrainian]
4. Shcherbina V. M. (2013) *Mizhkulturna komunikatsiya u suchasnomu sotsiokulturnomu prostori* [Intercultural communication in the modern sociocultural space] *Visnyk NTUU "KPI". Politolohiya. Sotsiolohiya. Pravo* : zbirnyk naukovykh prats. No. 2 (18), p. 70–75. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKPI_soc_2013_2_13 [in Ukrainian]
5. Cummings Milton C. (2003) *Cultural Diplomacy and the United States Government: A Survey*. Washington Centre for Arts and Culture, 15 p. URL: <https://www.americansforthearts.org/sites/default/files/MCCpaper.pdf> [in English]